Ankenævnet for Forsikring

901/12

Den 15. oktober 2012 blev i sag nr. 81.977:

xxxx xxxx
xxxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har firmapensionsordning i PFA Pension. Hun klager over, at selskabet har stoppet udbetalingen af halv invalidepension den 1/12 2011 og krævet allerede udbetalte ydelser tilbagebetalt fra den 1/10 2008. Tilbagebetalingskravet udgør 76.495 kr.

Selskabet henviser til, at klagerens erhvervsevne fra den 1/10 2008 ikke har været nedsat i dækningsberettigende grad, hvilket hun har været klar over, idet hun siden da har arbejdet på mere end halv tid.

Forsikringen giver ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne, hvis klagerens erhvervsevne nedsættes til 1/3 eller mindre af den fulde erhvervsevne. Nedsættes erhvervsevnen til mellem 1/2 og 2/3, er der ret til halve ydelser.

Klageren, der er født i 1965, er udannet cand.scient i geologi og har en bachelor i meteorologi samt bifag i idræt. Hun har arbejdet som meteorolog og geolog.

Over for nævnet gør klageren gældende, at selskabet skal genoptage udbetalingen af ydelser og frafalde kravet om tilbagebetaling. I en supplerende redegørelse vedlagt klageskemaet har hun anført følgende:

2. 81.977

"Jeg har siden 1. jan 2003 modtaget halvpension fra PFA. Årsagen er nedsat erhvervsevne som et resultat af to ulykker, dels i 1995 et trafikuheld, hvor jeg pådrog mig et piskesmæld og dels i 2001, hvor jeg faldt ned fra en stige og min ryg blev slået skæv. Efter ulykken i 2001 har jeg desuden fået tildelt 100.000kr. i erstatning i kraft af min PFA ulykkesforsikring. I forbindelse med pensionssagen blev der i 2002 udfærdiget forskellige speciallægeerklæringer.
Jeg har siden 2002 været i forskellige fleksjobs med et løntilskud fra kommunen på 2/3. Fra 2002-2008 har jeg arbejdet dels som informationsmedarbejder for … 20 timer/uge og dels i butik 20 timer/uge. Begge job måtte jeg opgive. Det første som informationsmedarbejder fordi det var et hektisk arbejde med mange nye opgaver hele tiden. Butiksjobbet fordi jeg skulle stå op det meste af tiden, og jeg ikke kunne holde pauser efter behov. I sep. 2008 lykkedes det mig at få et fleksjob indenfor min uddannelsesområde, nemlig som er geolog. Min arbejdsuge er aftalt som 28 timer/uge med pauser efter behov, hvilket i realiteten bliver til en 20 timers arbejdsuge. Jeg har selv valgt de 28 timer, fordi jeg vidste at jeg efter hver arbejdstime har brug for 1/2 times pause/aflastning af skuldre, nakke og hjerne. Derfor vil jeg være nød til at være på arbejdspladsen de 28 timer, for at levere en 20 timers arbejdsuge.

Ud over de mange pauser, arbejder jeg heller ikke i samme tempo, som mine kolleger. Jeg har svært ved at koncentrere mig og kan ikke løse komplicerede problemstillinger, hvilket der også er taget højde for i mine skånehensyn, da jeg sidder med rutineprægende sager.

PFA mener at de 28 timer/uge gør at jeg ikke længere er berettiget til halvpension, og dermed ligestiller de jobbet med en normal 28 timers arbejdsuge.

Tilskuddet fra kommunen er fortsat 2/3, og det har PFA valgt at se bort fra i vurderingen af min arbejdsevne.

PFA forlanger desuden allerede modtaget pension tilbagebetalt fra 1. oktober 2008. Begrundelsen for, at jeg ikke finder det rimeligt er, at PFA ikke har informeret mig tilstrækkeligt om et evt. tilbagebetalingskrav. Jeg har set det at være i fleksjob, som værende en permanent tilknytning jeg har til arbejdsmarkedet, og jeg har ikke vist at en ændring i udformningen af fleksjobbet, kunne fortolkes som en forandring i min arbejdsevne, og som jeg dermed skulle oplyse PFA om ændringen. Da fleksjobskiftet ikke var forårsaget af ændringer i mit helbredstilstand, forventede jeg, at jeg fortsat var berettiget til halvpension."

Selskabet har i brev af 26/3 2012 til nævnet redegjort for sagen og sin stillingtagen hertil. Af brevet fremgår bl.a.:

"**Hvori består uenigheden?**
Forsikrede klager over, at PFA Pension ikke længere udbetaler halv invalidepension.

PFA Pension har stoppet udbetalingen af invalidepension, da det er vores vurdering, at forsikredes generelle erhvervsevne ikke er nedsat med halvdelen eller mere efter den 1. oktober 2008.

PFA Pension har krævet det for meget udbetalte tilbage, idet vi først i 2011 i forbindelse med opfølgning af sagen fik en oplysning om ændringer i forsikredes erhvervsevne og arbejdsforhold (se nedenfor).

Hvad er der sket?
PFA Pension modtager den 4. oktober 2002 kopi af neuropsykologisk undersøgelse (bilag …), den 14. oktober 2002 kopi af fysiurgisk speciallægeerklæring (bilag …) og anmeldelses-

skema den 25. november 2002 (bilag …). Den 9. december 2002 modtager PFA Pension kopi af fleksjobaftalen (bilag …).

På baggrund heraf tilkender PFA Pension halv invalidepension (bilag …).

I forbindelse med opfølgning modtager PFA Pension den 6. juni 2008 opfølgningsskema (bilag …) og lægeattest ved nedsat erhvervsevne 2 (bilag …).

PFA Pension indhenter herefter en neurologisk speciallægeerklæring (bilag …).

På baggrund af disse oplysninger forlænger PFA Pension udbetalingen af halv invalidepension (bilag …).

I forbindelse med opfølgning modtager PFA Pension opfølgningsskema dateret den 22. september 2011 (bilag …) vedlagt kopi af bevilling af fleksjob (bilag …).

På baggrund heraf sender PFA Pension brev den 9. november 2011 omkring stop af invalidepensionen (bilag …).

Forsikrede klager over denne vurdering ved brev af den 14. november 2011 (bilag …).

PFA Pension revurderer sagen og sender brev den 22. november 2011 (bilag …).

Forsikrede sender ved brev af den 30. november 2011 med spørgsmål inden sagen indbringes for Ankenævnet (bilag …), som PFA Pension besvarer ved brev af den 21. december 2011 (bilag …).

Forsikrede sender brev af 3. januar 2012 til PFA Pension vedlagt bilag til bevilling af fleksjob (bilag …).

Sagen bliver herefter indbragt for Ankenævnet.

Hvorfor vurderer PFA Pension at forsikrede ikke er berettiget til udbetalingen af invalidepension efter den 1. oktober 2008?

Det fremgår af neuropsykologisk undersøgelse dateret den 31. juli 2002 udarbejdet af … (bilag …), at test af koncentration/opmærksomhed viser reduceret korttidshukommelsesfunktion, ellers normale forhold. Forsikrede er god til at genkende nye ansigter, men mindre god til at genkende nye ord. Forsikrede viser, at hun har en kompromitteret indlæringsevne når hun står overfor nyindlæring af større mængder af sproglige og visuelle stimuli. Ved testning dokumenteres det, at forsikrede har forstyrrelser i den helt korte opmærksomhed og hukommelsesfunktion, hvilket medfører indlæringsvanskeligheder. Dette har naturligvis konsekvenser for forsikredes evne til at kunne fastholde og udvide sine kompetencer indenfor geologi og meteorologi.

… konkluderer i fysiurgisk speciallægeerklæring dateret den 19. juni 2002 (bilag …), at forsikrede har følger efter whiplash-traumet i 1995. Forsikrede kan i perioder få krampelignende smerter i nakken. Hun har endvidere følger i form af hovedpinetendens, abnorm træthed og koncentrationssvækkelse. Tilstanden er forværret efter et fald med traume mod bækkenet. Der er ikke tegn på alvorligere beskadigelse.

4. 81.977

Forsikrede har i ansøgningsskema dateret den 18. november 2002 (bilag …) anført, at hun lider af whiplash og skævt/ustabilt bækken, som giver konstante lændesmerter, der gør det svært at sidde mere end 1/2 time af gangen. Hun har smerter i fødderne pga. manglende balance, hovedpine og træthed. Forsikrede oplyser, at hun har store hukommelsesproblemer. Forsikrede oplyser endvidere, at hun har arbejdet 20 timer ugentligt i fleksjob, og at hun skal til at starte et nyt fleksjob i butik 20 timer ugentligt med indlagte pauser.

Det fremgår af brev af 5. december 2002 (bilag …), at forsikrede er opsagt fra sit fleksjob og at hun starter i jobtræning pr. 1. januar 2003, som skal udmunde i et fleksjob ca. 20 timer ugentligt. Det fremgår af bevilling af fleksjob, at forsikrede arbejder 20 timer ugentligt i fleksjob.

PFA Pension lægger vægt på, at forsikredes gener i form af smerter i nakken, hovedpine, træthed og koncentrationsbesvær gør at hun alene kan arbejde 20 timer ugentligt indlagt pauser. På denne baggrund vurderede vi, at forsikrede var berettiget til udbetaling af halv invalidepension (bilag …).

Det fremgår af de kommunale akter, at det gik godt i fleksjobbet (bilag …) indtil den 29. februar 2008, hvor forsikrede fratrådte, grundet lukning af den tøjbutik, hvor hun var ansat.

Det fremgår af kommunalt notat af 26. maj 2008 (bilag …), at kommunen forventer, at forsikrede vil kunne arbejde 25 timer ugentligt med en effektiv arbejdstid på 15-20 timer ugentligt.

Det fremgår af opfølgningsdato dateret den 26. maj 2008 (bilag I), at forsikredes helbredsmæssige tilstand er uændret. Forsikrede har kroniske smerter i nakke og skuldre. Forsikrede har oplyst, at hun i perioden den 1. april 2004 til den 1. marts 2008 har arbejdet 20 timer ugentligt i butik. Forsikrede er i gang med revalidering inden for bogføring og tegneprogrammer, og så håber hun på en ansættelse som administrativ medarbejder.

Det fremgår af lægeattest 2 dateret den 27. maj 2008 (bilag …), at forsikredes tilstand er uændret. Lægen vurderer, at forsikrede kan arbejde 4-5 timer dagligt. Forsikrede har problemer med korttidshukommelsen og koncentrationsevnen.

Det fremgår af neurologisk speciallægeerklæring udarbejdet af …, dateret den 16. august 2008 (bilag …), at forsikrede ikke virker akut eller kronisk medtaget. Forsikrede fremtræder ved undersøgelsen ikke smertepåvirket. Forsikrede er mentalt, kognitivt og psykisk upåfaldende. Der findes ingen ossøs ømhed af halshvirvelsøjlen, men der er let ømhed af paravertebral muskulatur bilateralt. Der er normal bevægelighed ved hovedfleksion og ekstension, diskret nedsat bevægelighed ved hoveddrejning bilateralt. Helbredstilstanden har været stationær igennem 5-6 år uden bedring.

Ved brev af 13. september 2008 forlænger PFA Pension udbetalingen af invalidepension (bilag …).

Den 15. september 2008 bliver forsikrede ansat i et nyt fleksjob med en arbejdstid på 28 timer ugentligt, uden at oplyse PFA Pension om dette.

I september 2011 følger PFA Pension op på forsikredes sag for at undersøge, om forsikrede fortsat er berettiget til udbetaling ved invaliditet.

Det fremgår af opfølgningsskema dateret den 22. september 2011 (bilag …), at forsikredes tilstand er uændret. Forsikrede oplyser, at hendes bækken ofte går af led, hvilket giver smer-

ter indtil læge eller kiropraktor sætter det på plads. Desuden har hun smerter i nakke og skuldre, samt migræneanfald flere gange om måneden. Hun lider af træthed og koncentrationsbesvær. Forsikrede oplyser, at hun er ansat i fleksjob og har været det siden 15. september 2008 5½ time pr. dag.

Det fremgår af bevilling af fleksjob dateret den 3. oktober 2008 (bilag …), at forsikrede fra den 15. september 2008 blev ansat i fleksjob som administrativ miljømedarbejder 28 timer ugentligt.

Det fremgår af bilag til bevilling af fleksjob dateret den 19. december 2011 (bilag …), at forsikredes arbejdstid er 28 timer ugentligt svarende til en reel arbejdstid på ca. 20 timer ugentligt. Skånehensyn er nedsat koncentrationsevne og korttidshukommelse, øget trætbarhed, smerter i nakke, skuldre og ryg og pauser efter behov.

Ved brev af 9. november 2011 (bilag …) stopper PFA Pension forsikredes invalidepension, da vi ikke længere vurderer, at der er dokumentation for, at forsikredes generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen.

PFA Pensions vurdering
Det er PFA Pensions opfattelse, at forsikredes arbejdstid i det nuværende fleksjob vidner om, at forsikredes erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen af den generelle erhvervsevne.

Vores tidligere vurdering byggede på de lægelige og kommunale oplysninger, der var tilgængelige på det tidspunkt, hvor vi afgjorde og fulgte op på sagen. Det fremgik af disse oplysninger, at selvom forsikredes fleksjob i tøjbutikken tilgodeså forsikredes skånehensyn, så havde hun alligevel behov for pauser. Udover, at forsikrede selv oplyste, at hendes arbejdstid var på 20 timer ugentligt inkl. pauser (bilag …), var det også kommunens vurdering, at forsikrede alene var i stand til at arbejde 15-20 timer om ugen (bilag …).

Det er først oplysningerne om forsikredes nuværende fleksjobansættelse, der har givet PFA Pension grundlag for at ændre vores hidtidige erhvervsevnevurdering og stoppe udbetalingen. Det er PFA Pensions vurdering, at der nu er dokumentation for, at forsikredes erhvervsevne er blevet bedret, hvilket den forhøjede arbejdstid er et udtryk for.

Forsikrede er imidlertid af den opfattelse, at hun fortsat er berettiget til halv invalidepension.

Til støtte for sin opfattelse anfører forsikrede i klagen til Ankenævnet, at hun blev nødt til at opgive sit fleksjob i børnetøjsbutikken, idet jobbet ikke var foreneligt med hendes skånebehov. Hun oplyser, at hun skulle stå op det meste af tiden, og at hun ikke havde mulighed for pauser efter behov. Det fremgår imidlertid af kommunalt journalark af 7. februar 2008 (bilag …), at forsikredes ansættelse ophørte på grund af lukning af firmaet.

Oplysningerne i de kommunale akter bekræfter ej heller forsikredes oplysning om, at fleksjobbet i tøjbutikken ikke gav mulighed for pauser. Det fremgår nemlig af kommunalnotatet af 26. februar 2003 (bilag …), at fleksjobbet gav forsikrede mulighed for at indlægge pauser efter behov, og at hun skulle bruge sin nakkestøtte i forbindelse med de hvil, hun måtte tage i løbet af arbejdsdagen.

PFA Pension skal hertil bemærke, at kommunen foretog en løbende opfølgning på forsikredes fleksjobansættelse. Det fremgår af de kommunale akter, notatet af 3. juni 2003, 5. april

2004, 28. april 2005, 30. maj 2006 og 16. maj 2007 (bilag …), at forsikrede oplyste, at det gik godt i fleksjobbet.

Til støtte for sin påstand om, at den effektive arbejdstid er uændret oplyser forsikrede i redegørelsen til Ankenævnet, at hun efter hver time hun har arbejdet har brug for 1/2 times pause, og at det er derfor, forsikredes arbejdsuge er sat til 28 timer ugentligt. Det er imidlertid PFA Pensions opfattelse, at denne oplysning ej heller finder bekræftelse i de kommunale akter.

Det fremgår nemlig af disse akter (bilag …), at forsikrede oprindeligt aftalte med sin nuværende arbejdsgiver en arbejdstid på 25 timer om ugen, men at arbejdsgiveren krævede, at hun ville arbejde 28 timer ugentligt. Dette var tilfældet, selvom forsikrede selv mente, at hun ikke var i stand til at arbejde mere end 25 timer ugentligt (bilag …). Det var således arbejdsgiverens krav og ikke forsikredes eget ønske, at hun skulle forhøje arbejdstiden fra 20 til 28 timer ugentligt.

Det er desuden PFA Pensions opfattelse, at arbejdsgiveren ikke ville have krævet højere arbejdstid, hvis arbejdsgiveren ikke havde haft en forventning om en større arbejdsindsats.

PFA Pension skal samtidig henlede Ankenævnets opmærksomhed på forsikredes egen oplysning om, at hun mente sig i stand til højst at arbejde 25 timer ugentligt (bilag …). Det er PFA Pensions opfattelse, at denne oplysning understøtter PFA Pension vurdering om, at forsikredes erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen, og at forsikrede selv er og har været klar over det.

PFA Pension skal ligeledes bemærke, at det fremgår at kommunalt journalark den 19. december 2011 (bilag …), at kommunen har udfærdiget et bilag til bevillingen af fleksjob med opsummering af skånehensyn, fordi forsikrede af hensyn til sig selv har ønsket en tydeliggørelse af de aftalte skånehensyn.

Det er i bilag …, anført, at forsikrede selv oplyser, at hun kan have behov for lidt længere indlæringstid end almindeligt, men at hun er god til at kompensere for dette, idet hun arbejder meget systematisk, vurderer PFA Pension desuden, at forsikrede i en vis grad har lært at kompensere for sine helbredsmæssige skavanker.

Derudover skal PFA Pension understrege, at det fremgår af bilag …, at kommunen nu vurderer, at forsikrede kan arbejde 20-25 timer ugentligt. I maj 2008 vurderede kommunen, at forsikrede alene var i stand til at arbejde 15-20 timer om ugen (bilag …). Den kommunale vurdering bekræfter derfor, at der er sket en forbedring af forsikredes erhvervsevne.

For så vidt angår forsikredes kommunale tilskud, som er på 2/3 af hendes løn, skal PFA Pension bemærke, at PFA Pensions afgørelser om berettigelse til invalidepension er selvstændige og uafhængige af de kommunale arbejdsevnevurderinger. Derudover er det PFA Pension opfattelse, at den kommunale vurdering fra maj 2008, hvor kommunen vurderede, at forsikrede var i stand til effektivt at arbejde 15-20 timer ugentligt, og kommunens senere vurdering om, at forsikredes effektive arbejdstid er på 20-25 timer ugentligt, tyder på, at det aldrig har været kommunens vurdering, at forsikredes evne til at arbejde er nedsat til en tredjedel.

Tilbagebetalingskravet
Da det er PFA Pensions vurdering, at forsikredes erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad efter den 1. oktober 2008, og da forsikrede har været klar over, at hun siden da har været i stand til at arbejde på mere end halv tid, kræver vi det for meget udbetalte tilbage. Vi har både ved tilkendelsesbrev (bilag …) og ved opfølgningsbrev (bilag …) gjort for-

sikrede opmærksom på, at hvis der sker ændringer i hendes tilknytning til arbejdsmarkedet, skal vi have besked om det. Vi gjorde ligeledes opmærksom på, at hvis forsikrede ikke gav os besked, kunne hun risikere at skulle tilbage pensionen til os.

Det er vores vurdering, at der er tale om en ændring i tilknytningen til arbejdsmarkedet, når der sker ændring af timeantal og arbejdsopgaver i fleksjob, hvorfor forsikrede skulle have oplyst os om ansættelsen i nuværende fleksjob.

Konklusion
PFA Pension fastholder således, at forsikrede ikke er berettiget til udbetaling efter den 1. oktober 2008, da det er vores vurdering, at der ikke er dokumentation for, at hendes generelle erhvervsevne er nedsat med halvdelen eller mere, og dermed at forsikrede skal tilbagebetale det for meget udbetalte."

I fysiologisk speciallægeerklæring af 19/6 2002 hedder det bl.a.:

"Konklusion:
Følger efter whip-lash-traume i 1995. Kan stadig i perioder få krampelignende smerter i nakken. Har endvidere følger i form af hovedpinetendens, abnorm trætbarhed, koncentrationssvækkelse. Tilstanden forværret efter fald med traume mod bækkenet. Dette medfører tilsyneladende subluxationer i højre sacroiliacaled. Kan lindres ved manipulationsbehandling. Der er ikke tegn på alvorligere beskadigelse. Ingen discusprolapser eller andet. Der er i øjeblikket ingen nævneværdig myogene forandringer og aktuelt er sacroiliacaleddet ikke subluxeret."

Klageren fik den 31/7 2002 foretaget en neurologisk undersøgelse. Herom hedder det bl.a.:

"**Samlet konklusion**
Denne 36-årige kvinde søger grundet følgerne efter to ulykker i henholdsvis 1995 og 2001 Magistrenes Pensionskasse om invalidepension.
Neuropsykologisk set har hun primært oplevet følgevirkninger i form af glemsomhed, nedsat indlæringsevne og reduceret overblik.
Ved testning dokumenteres, at pt. har sikre forstyrrelser i den helt korte opmærksomheds og hukommelsesfunktion, hvilket medfører indlæringsvanskeligheder - dette har naturligvis konsekvenser for pt.s evne fremover til at kunne fastholde og udvide sine kompetencer indenfor geologi og meteorologi.
…
I forhold til sine to uddannelseskompetencer (geolog og metrolog) og i forhold til at have arbejdet på heltid, er pt. i dag kun i stand til at arbejde på deltid i et fleksjob og her bestride et jobindhold på en væsentligt lavere intellektuelt niveau end tidligere og uden større tro på fremover at kunne søge mere udfordrende jobs.

Jeg betragter ikke pt. som værende somatiserende og jeg vurderer, at det samlede smerteniveau er en så stor belastning for hende, at de derved udløste stresshormonale processer i pt.s hjerne medfører et så dårligt miljø for hendes hjerneceller, at dette er den væsentligste årsagsforklaring på hendes kognitive problemer.
En mulighed for at kontrollere og nedbringe stressbelastningerne er derfor nødvendigt for at undgå yderligere forringelse af pt.s helbred fremover."

8. 81.977

Af kommunens ressourceprofil udarbejdet i februar 2008 fremgår bl.a.:

"**4 Borgerens eget arbejdsmarkedsperspektiv:**
Arbejdsrelevante ønsker: [Klager] ophører i nuværende beskæftigelse, idet firmaet lukker pr. 1.03.2008. Har selv fundet job v. …
Arbejdsopgaver som akademisk medarbejder / rådgiver m. varierende arbejdsopgaver som rådgivning (miljøområdet), bogholderi, sekretariat / modtagelse, nyhedsbreve og opdatere hjemmeside.

Præstationsforventninger:
[Klager] regner med fortsat ansættelse i fleksjob i ovenstående firma.
Har aftalt 25 timer med arbejdsgiver - der dog gerne ville have 28 timer. [Klager] mener dog ikke hun kan klare mere end de 25 timer.
Har drøftet med arbejdsgiver at der i spidsbelastningssituationer - kan være tale om at [klager] kan blive et par timer længere, mod at der til gengæld skal aftales frihed umiddelbart herefter.
…
Vurdering af de arbejdsmæssige muligheder:
Jeg vurderer at det er realistisk at [klager] fortsat kan være beskæftiget på fleksjob vilkår med følgende skånehensyn:

• nedsat arbejdstid (20 - 25 timer),
• undgå overbelastning / gentagne bevægelser i for ryg / skulder / nakke."

I relation til det i ressourceprofilen omtalte job i et miljørådgivningsfirma vurderede kommunen den 26/5 2008, at klageren kunne arbejde gennemsnitligt ca. 25 timer ugentligt med en forventet effektiv arbejdstid på 15-20 timer. Klageren tiltrådte dog aldrig dette job, idet virksomheden gik i betalingsstandsning. Hun fik efterfølgende ansættelse i det fleksjob, hvor hun fortsat arbejder, om hvilket kommunen i brev af 19/12 2011 oplyser, at arbejdstiden udgør 28 timer om ugen, svarende til en reel arbejdstid på 20 timer.

Af neurologisk speciallægeerklæring af 16/8 2008 fremgår bl.a.:

"Resume og konklusion
…
Aktuelle klager er daglig, trykkende hovedpine, hyppige migræneanfald (hver tredje uge), dårlig hukommelse og nedsat koncentrationsevne, tunghed af hovedet. Udtrættes meget hurtigt og må hvile i løbet af dagen. Ubehag ved høje lyde, intermitterende smerter og stivhed i lænden og i bækkenet. Kan ikke udholde at løbe eller udføre tungere rengøringsarbejde. Kan ikke stå ved køkkenbordet længere end 10-15 min ad gangen. Kan ikke længere deltage i gymnastik. Kan kun klare 20 timers fleksjob ugentligt og kan, når hun passer dette, ikke overkomme at deltage i sociale aktiviteter i fritiden.
Objektivt findes let nedsat bevægelighed ved sidedrejning af hovedet cervikalt (75-80 grader). Endvidere let muskulær ømhed i paravertebral muskulatur bilateralt. I øvrigt helt normal objektiv undersøgelse inklusiv fuld neurologisk undersøgelse.

Patientens tilstand har været stationær igennem de sidste fem-seks år uden bedring.
Prognosen vurderes dårlig idet der ikke findes yderligere behandlingsmuligheder fraset forebyggende behandling af migræneanfald. Tilstanden må i det væsentlige anses som stationær."

I forbindelse med opfølgning af klagerens sag sendte selskabet brev af 13/9 2008. Heraf fremgår bl.a.:

"Vi har behandlet din sag og har vurderet, at din generelle erhvervsevne fortsat er nedsat med halvdelen.

Udbetaling af halv invalidepension fortsætter uændret - dog længst til dit 67. år.

Opfølgning og oplysningspligt
Vi følger op på din sag senere, men hvis dit helbred eller din tilknytning til arbejdsmarkedet ændrer sig, skal vi have besked om det.

Hvis du ikke giver os besked, kan du risikere at skulle betale pensionen tilbage."

Efter at klageren modtog selskabets meddelelse om, at udbetalingerne stoppede, og at hun blev mødt med et tilbagebetalingskrav, sendte hun brev af 14/11 2011. Heraf fremgår bl.a.:

"Jeg er tidligere blevet oplyst af PFA, at jeg skulle oplyse jer, hvis mit helbred eller min tilknytning til arbejdsmarkedet ændrede sig. Jeg er ikke blevet oplyst, at en ændring til et nyt fleksjob, kunne fører til at jeg ikke længere var berettiget til halvpension. Heller ikke hvor en sådan grænse eventuelt ligger i timeantallet. Jeg er gået fra at arbejde 20 timer i en butik, hvor det ikke har været muligt at holde pauser, til et nyt fleksjob, hvor jeg kan tage tingene i mit eget tempo og arbejde på de tidspunkter af døgnet, hvor jeg har det bedst. Inden fleksjobbet i butik, arbejdede jeg 20 timer om ugen som informationsmedarbejder hos ... Dette job kunne jeg heller ikke klare. At sidde i et stort lokale med meget støj og uden de rigtige hjælpemidler gjorde at mine smerter og hukommelsesproblemer blev værre. Der var aldrig nogen arbejdsro, i stedet for blev jeg hele tiden sat til en masse nye småopgaver, som jeg ikke kunne overskue at få færdige.
…
Da jeg i 2008 skal prøve at finde et nyt fleksjob var det umuligt, at finde et jeg kunne klare, da alle annoncerede fleksjobs var få timer, men fysisk krævende i servicebranchen. Jeg søgte derfor et 'normalt' kontorjob i det offentlige, hvor jeg håbede på, at jeg kunne 'omforme' det til et fleksjob, hvis arbejdsgiveren kunne bruge mig til jobbet. Jeg søgte et job, med de præcis samme arbejdsopgaver, som jeg havde inden jeg kom i fleksjob, nemlig som sagsbehandler i miljøsager, hvor jeg kan bruge min uddannelse som geolog. Årsagen til at jeg havde en forventning til, at jeg kunne klare det, var dels at jeg så havde rutinen i forvejen og dels at man får et roligt kontor stillet til rådig, hvor jeg får mine 'egne' sager, som jeg så kan tage i mit eget tempo. Jeg skulle ikke igen komme i en situation, hvor jeg hele tiden får udstukket nye opgaver af en overordnet, da jeg ikke mere kan klare at have mange 'bolde i luften'.

Arbejdsgiveren og kommunen var med på idéen om at lave et fleksjob ud af stillingen. Arbejdstiden på fleksjobaftalen blev sat til 28 timers fysisk tilstedeværelse inkl. pauser, velvidende at jeg ville få en del sygedage, så det reelt ikke er en 28 timers arbejdsuge. Samtidig lå der i aftalen, at jeg ikke ville kunne arbejde effektivt i de 28 timer, jeg var der, men havde brug

for en del pauser. Tilskuddet fra kommunen på 2/3-dele af lønnen er tilpasset til, at det reelt svarer til en halvtidsstilling eller mindre. Arbejdsgiveren bliver desuden kompenseret for sygedagene af kommunen, det er jo en del af det, at ansætte en fleksjobber. Min arbejdsplads er også sådan indrettet, at jeg har mulighed for at ændre min arbejdsstilling fra siddende til stående, og desuden har jeg en stol med nakkestøtte og en musetrapper til tastaturet.

Desuden kan jeg de dage, jeg ikke har det så godt arbejde hjemmefra. Når jeg arbejder hjemmefra kan jeg holde flere pauser i løbet af dagen, og også arbejde på de tidspunkter, hvor jeg har det bedst.

Jeg havde på ingen måde forestillet mig, at jobbet ville 'koste' mig min halvpension fra PFA, da jobbet er mere skånsomt end mine tidligere fleksjobs. Jeg kan ikke forstå at det kun er et spørgsmål om, hvor mange timer man rent fysisk er på arbejde. Det må også være et spørgsmål om, hvor effektiv man er der i de 28 timer, hvad man laver og hvilke skånehensyn der er taget. Hvis jeg i længden ikke kan holde til de fysiske 28 timer, er aftalen, at jeg kan gå yderligere ned i tid."

Af forsikringsbetingelserne fremgår:

"**§ 1. Definition af invaliditet/erhvervsevnetab**
Ret til fuld invalidepension og/eller fuld præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Stk. 2. Er erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsat til halvdelen, er forsikrede berettiget til halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse.
…
Stk. 5. En ydelsesberettiget nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede - efter PFA Pension's skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel resp. halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelser og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.
…
§ 4. Ikrafttræden og ophør af invalidepension og/eller præmiefritagelse
…
Stk. 4. Genvindes erhvervsevnen i en sådan grad, at betingelserne for udbetaling af invalidepension og/eller ydelse af præmiefritagelse ikke længere er til stede, ophører udbetalingen af invalidepension med dertil hørende præmiefritagelse med indtil 3 måneders varsel. Er der alene ydet præmiefritagelse, ophører denne med 1 måneds varsel."

Nævnets flertal udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen, herunder oplysningerne om det fleksjob, som klageren tiltrådte den 15/9 2008, finder flertallet at måtte erklære sig enig med selskabet i, at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat med mindst 1/2 efter den 1/10 2008.

Dette vil som udgangspunkt indebære, at det for meget udbetalte skal tilbagebetales. Dette udgangspunkt kan fraviges efter reglerne om condictio indebiti, hvis modtageren har været i god tro om sin berettigelse til beløbet, og det må antages, at det udbetalte er gået til underhold. Selv om flertallet er enig med selskabet i, at klageren burde have meddelt selskabet om ændring af fleksjobaftalen, finder flertallet ikke, at denne udeladelse indebærer, at klageren ikke har været i god tro om sin berettigelse til beløbet. Selskabets skøn af erhvervsevnetabet hviler ikke på en for de sikrede så gennemsigtig model, at de umiddelbart selv kan vurdere, om de er berettiget til ydelser eller ej. Da de løbende ydelser må antages at have gået til almindeligt underhold, finder flertallet, at selskabet ikke er berettiget til at kræve det udbetalte tilbagebetalt.

Nævnets mindretal finder, at klageren ikke kan anses for at have været i god tro om sin berettigelse til at modtage invalidepension, når hun arbejdede 28 timer om ugen i et fleksjob. Mindretallet finder derfor, at selskabet er berettiget til at kræve de udbetalte ydelser tilbagebetalt fra den 1/10 2008.

Afgørelsen træffes efter stemmeflertallet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, PFA Pension, er ikke berettiget til at kræve de udbetalte ydelser tilbagebetalt.

Klageren får ikke i øvrigt medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand